

A
SZENT SZABADSÁG
OLTALMÁBAN

Erdélyi unitáriusok az 1848–1849-i
magyar forradalomban és szabadságharcban

Szerkeszette
GAAL GYÖRGY

Kiadja az Unitárius Egyház
A Millennium évében
Kolozsvár

TARTALOM

SZABÓ ÁRPÁD: *Ajánlás* **5**

TANULMÁNYOK

GAAL GYÖRGY: *„A sebesen rohanó háborús időkben” (Az unitárius egyház és iskolái 1848–49-ben)* **9**

KISGYÖRGY ZOLTÁN: *Akik nem engedtek a negyvennyolcból (A Háromszék–Felsőfehéri Egyházkör — Háromszék, Erdővidék és a volt Felsőfehér megye — eklézsiáinak részvétele a szabadságharcban és Háromszék önvédelmi harcában)* **41**

EGYED ÁKOS: *„Mi egy nemzetnek sem vagyunk ellenségei, csak a régi rendszer embereinek” (Udvarhelyszék 1848–49-ben)* **108**

SZÉKELY ATTILA: *A kétfejű sas leverésével kezdődött (Székelykeresztúr 1848–49-ben)* **156**

BALÁZSI DÉNES: *Az anyaszék ismét önmagára talál (A szájhagyománytól a történelmi valóságig Udvarhely vidékén)* **177**

MOLNÁR B. LEHEL: *Szentmihály vértanúi kettős tökörben* **195**

SIMÉN DOMOKOS: *Az „eltévedt” harangok földje (Feljegyzések az 1848–49-es szabadságharcról a Kis–Küküllői Unitárius Egyházkör egyházközségeiben)* **238**

PÁL ANTAL SÁNDOR – SZABÓ MIKLÓS: *A haza szent jogait védték. (Marosszéki unitáriusok az 1848–49-es forradalom és szabadságharc forgatagában)* **248**

KORODI ALPÁR: *Ahol csak a felfang segített (Aranyosszék, Torockó és Abrudbánya környéke az 1848–49-es szabadságharc idején)* **255**

PAP LÁSZLÓ: *A „jó szívvel és ingyen” adott harangok (Bágyoni adatok az 1848–49-es szabadságharchoz)* **276**

FEKETE JÁNOS: *Ez történt Világos után (A székely vértanúk)* **279**

ÉLETPÁLYÁK – EMLÉKMŰVEK

P. BUZOGÁNY ÁRPÁD: *Pálffy János, az elfeledett forradalmár* **291**

FODOR S. SÁNDOR: *Jakab Elek* **300**

GAAL GYÖRGY: *Gyergyai Ferenc nyelvész, muzsikus, Kolozsvár 1848-as követe* **312**

KÖVÁCS SÁNDOR: *Egy angol-magyar unitárius életútja: John Paget* **316**

HEGYI ANTAL: *Jánosfalvi Sándor István* **335**

BALÁZSI DÉNES: *Négy unitárius honvéd (Elekes József, Városfalvi Bedő Sándor, Pálfi Lajos, Dersi János)* **337**

BALÁZSI DÉNES: *Tarcsafalvi Pálffy Aladár, az 1848-as hagyományok ápolója* **342**

MOLNÁR B. LEHEL: *Szigety Csehi Miklós önéletrajza* **345**

SZÖCS LAJOS: *1848-as emlékmű Korondon* **350**

ADATTÁR

Az 1848—49-i forradalomban és szabadságharcban részt vett unitárius falvakból származó honvédek (Összeállította: BALÁZSI DÉNES) **355**

A kolozsvári Unitárius Kollégium szabadságharcos diákjai (Közzéteszi MOLNÁR B. LEHEL) **372**

KÉPEK **377**

TARTALOMJEGYZÉK **399**